

Lühiülevaade Lüganuse valla 2023.a. eelarvest

Lüganuse valla 2023.a eelarve on koostatud juhindudes Lüganuse valla põhimäärusest, Lüganuse valla arengukavast, Lüganuse valla eelarvestrateegiast, Lüganuse valla finantsjuhtimise korrast, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest.

Lühiülevaade kajastab Lüganuse Vallavolikogu poolt 26.01.2023 määrusega nr 32 vastu võetud 2023.a eelarve võrdlust 2022.a eelarve täitmisega.

2023.a eelarve prioriteetidid:

1. Arengukavas ja eelarvestrateegias kajastatud tegevuste elluviimine lähtudes tegelikest eelarve võimalustest;
2. ehitised korda programmiga jätkamine;
3. hajaasustuse programmis osalemine;
4. uue arengukava ja eelarvestrateegia koostamine;
5. jätkub vanade tänavavalgustuslampide väljavahetamine LED-lampide vastu eesmärgiga vähendada elektrikulu;
6. lasteaedades töötavate õpetaja abide töö väärtustamine tõstes töötasusid;
7. lasteaedade toidupäeva maksumuse tõstmine ja jätkuvalt tasuta toitlustamise tagamine valla lasteaialastele.

Põhitegevuse tulud¹

2023.a eelarves on planeeritud põhitegevuse tulud 9,9 miljonit eurot, mis on 2,9 miljonit eurot ehk 22,5% vähem kui 2022.a. eelarves. Tulude vähenemine on tingitud sellest, et 2023.a eelarve ei sisalda riigieelarvest eraldatud toetusfondi (v.a teedehoiu toetus) ning muude sihtotstarbeliste toetuste summasid, need lisatakse eelarvesse lisaeelarvetega.

- Eelarve tuludest 67,3% ehk 6,7 miljonit moodustab üksikisiku tulumaks (võrreldes eelmise aasta eelarvega +5,4%)²
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 5,0% ehk 0,5 miljonit eurot (+21,1%). Suurem kasv tuleneb üüri- ja rendihindade tõusust.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 18,4%, ulatudes 1,8 miljoni euroni (-61,4%). Vähenemine tingitud sellest, et eelarve ei sisalda toetusfondi ega muude sihtotstarbeliste toetuste summasid.
- Muud tulud (maamaks, keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 9,2% ehk 0,91 miljonit eurot (+12,9%). Tõus on tingitud maardlate kaevandamise tasu laekumise suurenemisest.

Põhitegevuse kulud³

2023. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 8,95 miljonit eurot. See on 3,1 miljonit eurot ehk 25,6% vähem kui 2022. aasta eelarves. Põhitegevuse kulude vähenemine on tingitud sellest, et 2023.a eelarve ei sisalda toetusfondi toetuste arvelt tehtavaid kulusid.

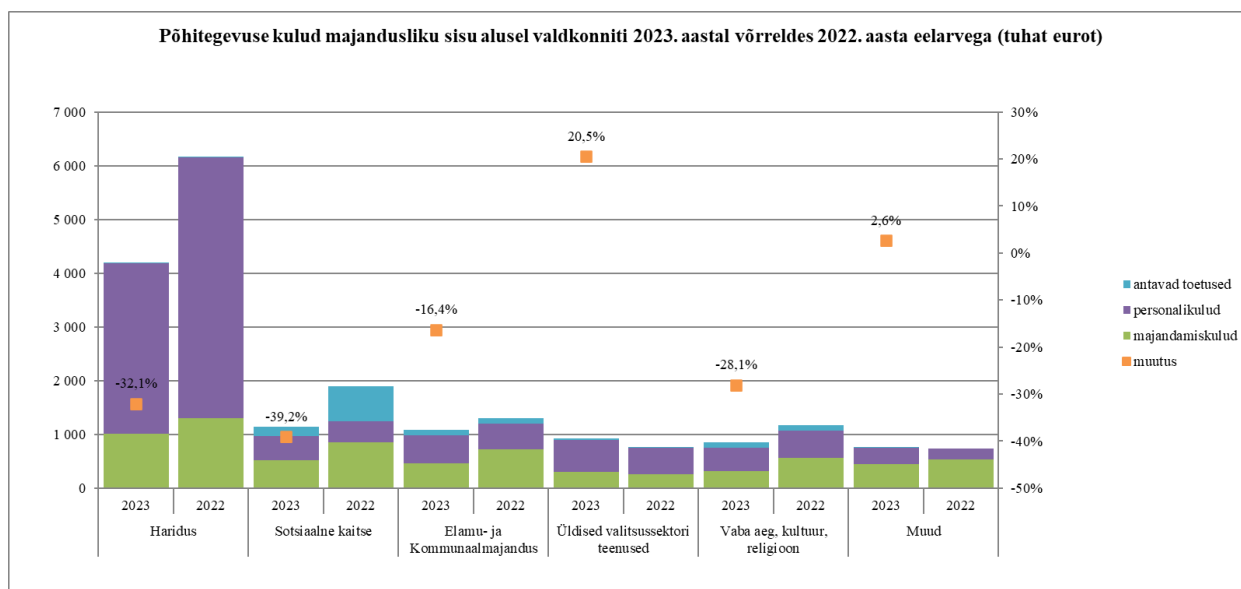
¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² sellist tähistust, võrdlemaks 2023. aasta eelarvet 2022. aasta eelarve täitmisega, kasutatakse dokumendis läbivalt

³ antavad toetused, muud tegevuskulud

Põhitegevuse kulud jaotatakse tegevusalade lõikes ja majandusliku sisu alusel: toetused, majandamis- ja muud kulud ning tööjõukulud.

- Üldvalitsemine moodustab 10,3% põhitegevuse kuludest ehk 0,9 miljonit eurot (+20,5%), sh reservfond ettenägematuteks kuludeks (0,6% põhitegevuse kulude mahust)
- Majandus moodustab 4,5% põhitegevuse kuludest ehk 0,4 miljonit eurot (+16,9%)
- Keskkonnakaitse moodustab 3,3% põhitegevuse kuludest ehk 0,3 miljonit eurot (-32,0%)
- Elamu- ja kommunaalmajandus moodustab 12,1% põhitegevuse kuludest ehk 1,1 miljonit eurot (-16,4%)
- Vaba aeg, kultuur ja religioon moodustab 9,5% põhitegevuse kuludest ehk 0,8 miljonit eurot (-28,1%).
- Haridus moodustab 46,7% põhitegevuse kuludest ehk 4,2 miljonit eurot (-32,1%)
- Sotsiaalne kaitse moodustab 12,8% põhitegevuse kuludest ehk 1,1 miljonit eurot (-39,2%)
- Tervishoid moodustab 0,7% põhitegevuse kuludest ehk 0,07 miljonit eurot (-3,3%)

Majandamiskulud (s.h reservfond) tervikuna moodustavad põhitegevuse kuludest 34,2% ehk 3,1 miljonit eurot (-27,6%) ja tööjõukulud 61,1% ehk 5,5 miljonit eurot, (-21,1%). Antavad toetused moodustavad 4,7% ehk 0,4 miljonit eurot, vähenedes 51,8%.

Investeeringustegevus

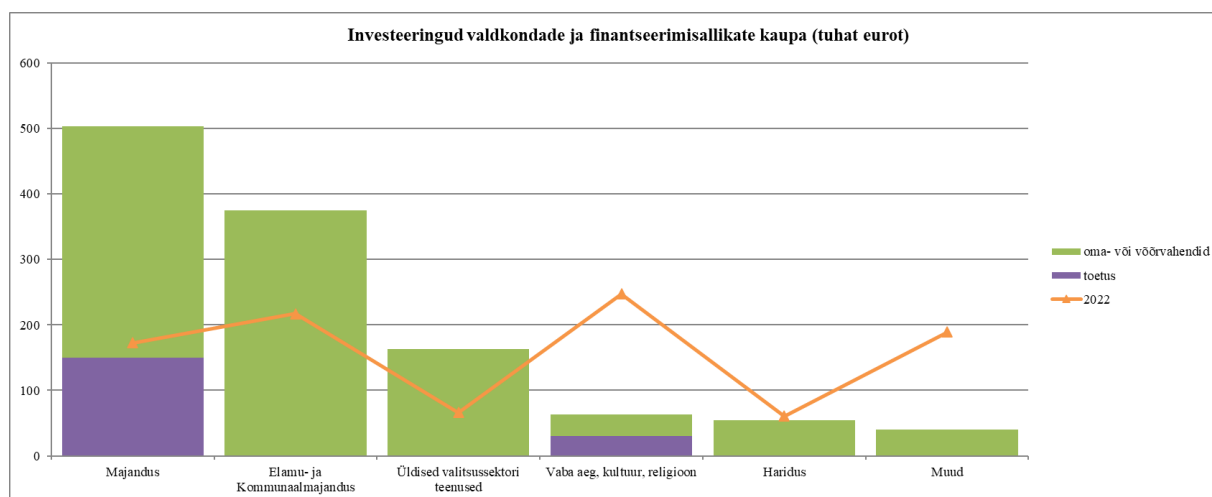
2023. aasta eelarves on planeeritud investeeringustegevuse kuludeks 1,2 miljon eurot, mis on 0,2 miljonit eurot ehk 25,7% rohkem kui 2022. aasta eelarves ning investeeringustegevuse tuludeks (põhivara müük) 0,14 miljonit eurot (+1,4%).

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 71,7% ehk 0,8 miljonit eurot, jäädes samale tasemele võrreldes 2022.a eelarve täitmisega.

Olulisemad investeeringuprojektid on:

- Vanade tänavavalgustuslampide asendamine LED-lampidega summas 110 tuhat eurot;
 - Savala küla, Jõe tn arenduses vee- ja kanalisatsioonitrasside rajamine summas 70 tuhat eurot;
 - Moodulsauna soetamine Sondasse summas 60 tuhat eurot;
 - Erra jäätmejaamas komposteerimisplatside rajamine summas 25 tuhat eurot;
 - Kiviõli Kunstide Kooli renoveerimine summas 54 tuhat eurot.
- **Põhivara soetuseks antavast sihtfinantseerimisest**, mis moodustab investeerimistegevuse kuludest 27,3% ehk 0,3 miljonit eurot ning kulud jagunevad: "Väikesadamate võrgustiku arendamine nii põhjarannikul kui Peipsil" osalus, Aidu Veespordikeskuse ning sellega seotud ettevõtluse ning infra. toetamine ja hajaasustusprogrammi elluviimine.
 - **Intressikuludest summas 0,14 miljonit eurot**, suurenedes 115,1% tulenevalt euribori tõusust

Finantseerimistegevus

Seisuga 31.12.2022 on Lüganuse valla laenude jääk 4,8 miljonit eurot ning 2023.aastal on Lüganuse vallal plaanis laenu võtta summas 582 tuhat eurot investeeringuprojektide elluviimiseks ning kavandatavaks netovõlakooormuseks (kohustused miinus likviidne vara) on 48,4%.